

Használjuk fel a nevelésben a haladó hagyományokat

(Fordította: Dr. Birkás János o. őrnagy)

A harcosok politikai nevelésének igen lényeges vonása, hogy a szovjet nép, a fegyveres erők forradalmi, katonai hősi hagyományait felhasználják. Ezekkel a parancsnokok, politikai munkások, a párt- és komszomszervezetek igen jelentős eredményt értek el a személyi állomány szellemi nevelésében, a feladatokhoz való hozzáállásban, az anyagi, technikai és egészségügyi biztosítás sikeres végrehajtásában, a fegyelem és rend megszilárdításában. Igen komoly eredményeket ért el ezen a területen a már eddig is hősi múlttal büszkélkedő egyik út- és vasútépítő magasabbegységünk.

Az első jelentős sikert ezen út- és vasútépítő magasabbegység még 1918. februárban érte el, a 2. Vörös Hadsereg egyik ezredével a német intervenciók csapatok szétverésében és Pszkóvból való kiverésében.

A polgárháború tüzeiben szilárdra erősödtek a fenti egység harcosai. Helyreállítottak és kijavítottak mintegy 21 000 km vasutat, felépítettek 3169 hidat. A Katonai Forradalmi Tanács már abban az időben igen magasra értékelte ezt a kimagasló teljesítményt.

Ugyancsak számtalan hősi tettet hajtottak végre ezek az alakulatok a Nagy Honvédő Háború napjaiban. A háború első időszakában sok nagy és fontos ipari üzemet szállítottak az ország keleti részébe. A szovjet hadsereg támadó hadműveleteinek időszakában pedig igen gyakran az ellenség tüzéségének és légierjének pusztító tüze közepette javították az utakat, biztosították a hadsereg részére a közlekedési lehetőségeket, tanúságot tette ezzel hősiességükről, hazaszeretetükről és szakmai ismeretükről. Ők állították helyre azt a vasútvonalat, amelyen Berlinbe érkezett az első szovjet szerelvény 1945. április 25-én, amikor még nagy harcok dúltak Berlinért.

A háború ideje alatt a Szovjetunió és más országok területén több mint 113 000 km utat és 13 000 hidat állítottak helyre. Ezért a hősiesség, kimagasló munkáért ezen csapatoknak kb. 40 000 harcosa, tiszthelyettese, tisztje és tábormoka részesült valamilyen kitüntetésben és 27 harcos kapta meg a Szocialista Munka Hőse címet.

A háború utáni években a vasútépítő csapatok több tízezer kilométer vasutat javítottak meg, illetve építettek a szakmai kiképzés keretében.

A parancsnokok, politikai munkások, a párt- és komszomolszervezetek a mai út- és vasútépítő csapatok katonáinak hazafias nevelésében bátran támaszkodnak elődjeik nagy példákra. Ennek keretében az agitációs és propagandamunka, az egyéni és csoportos nevelés széles skáláját használják fel, felkérnek előadások, megemlékezések megtartására a polgárháború és a Nagy Honvédő Háború veteránjait, rendeznek ifjúsági esteket, felkutatják a régi emlékeket, kirándulásokat szerveznek nevezetes helyek megtekintésére stb.

A lenini jubileumra készülődve a kiképzésben kimagasló eredményt ért el a Volga-menti katonai körzet Vörös Zászló Érdemrenddel kitüntetett önálló út- és vasútépítő dandár. A jubileum évében pedig további kimagasló sikereket ért el. A dandárnál ésszerűen használják fel az agitációs munka sikere érdekében a legkülönbözőbb módszereket; valamennyi formánál előtérbe helyezik és terjesztik a lenini elméletet, a harcosokhoz intézett felhívást, tanulmányozzák a nagy államférfi forradalmi tevékenységét és a lenini eszméknek megfelelően készítik fel őket az életre és harcra egyaránt.

A politikai foglalkozásokat, a veteránokkal történő beszélgetéseket, Lenin életének tanulmányozását gyakran a Leninről elnevezett múzeumban tartják, amelyen részt vesznek Lenin egykori harcostársai, a kommunista veteránok.

Az út- és vasútépítő alakulat katonái gyakran rendeznek kirándulásokat azokra a helyekre, amelyek Lenin életével és tevékenységével kapcsolatosak a Volga-menti városokba, pl. Uljanovszkba, Lenin egykori tartózkodási helyére szerveztek kirándulást A, Jaros őrnagy és B. Tyukanov százados, politikai munkások.

A Szovjetunió megalakulásának 50. évfordulójára készülődve különös figyelmet szenteltek a lenini nemzetiségi politika tanulmányozásának, az SZKP XXIV. kongresszusa által kitűzött eredmények megvalósításának. A politikai osztály állandóan arra ösztönzi a tiszteket, a párt- és komszomolszervezetek aktivistáit, hogy a személyi állományt segítsék a Volga-menti hősi katonai tettek megismerésében; hogy megismerkedjenek a munkásosztály hősi harcával, amelyet az intervenció háború idején folytatott a külső és belső ellenséggel; hogy tisztán lássák azokat az óriási eredményeket, amelyeket helyes politikája következtében 50 év alatt elért az SZKP.

A személyi állomány ezen hősi hagyományokkal történő megismertetésével nagy segítséget nyújtanak a kommunista veteránok, akik abban maguk is részt vettek, mint például J. Majorov altábornagy, a Katonai Tanács tagja, a politikai osztály vezetője (a Nagy Honvédő Háború idején ő zászlóaljparancsnok politikai helyettese, majd dandár politikai osztályvezető volt), vagy S. Zsizsilasvili altábornagy az út- és vasútépítő csapatok törzsfőnöke.

Az egyik élenjáró útépítő zászlóalj például ebben az évben a következő politikai témákkal foglalkozott: „Mindent, amit a nép alkotott szilárdan, tántoríthatatlanul meg kell védeni”; „Őrizd meg haladó hagyományainkat, s eredményeiddel Te is járulj ahhoz hozzá” és más hasonlókkal.

Az elődök hősi tetteinek, életének a tanulmányozása lelkesíti a harcosokat, akik hittel, meggyőződéssel teljesítik feladataikat a katonai és politikai kiképzésben, és a gyakorlatok végrehajtásában.

A nevelésben igen nagy szerepet játszik az előző nemzedékek hősiességének, erőfeszítéseinek példaként állítása a mai generáció elé, akik fegyverrel a kezükben győzelemre vitték a nép ügyét, kivívták a szabadságot és a függetlenséget.

Szoros kapcsolatot kialakítva a helyi pártszervezettel, komszomolszervezettel, helyőrség parancsnoksággal, a veteránok szövetségével a parancsnokok, politikai veteránok rendszeresen találkozókat szerveztek a fiatal katonák és a polgárháború, valamint a Nagy Honvédő Háború veterán hősei között. Így találkoztak V. Leonovval a Szovjetunió kétszeres hőisével, K. Szamonovval, a Szovjetunió hőisével, M. Jegorovval, G. Ivanovval, J. Lakejevvel, A. Golubovval, P. Kabonovval, N. Boriszovval a Szocialista Munka Hőseivel, Pl. Artejevny nyugalmazott vezérezredessel és másokkal.

Igen gyakran fordul meg az egyik egységünkönél Ivan Andrejevics Bakulin a 10. vasútépítő század egykori komisszárja. Ő mesélte el azt, hogy a század 1919 rettenetes telén kapta feladatul az 5. hadsereg Forradalmi Katonai Tanácsától, hogy igen rövid idő alatt építsen ki vasútvonalat Troicko—Orszkajba és biztosítsa egy páncélvonat és más vörös hadseregbeli egység áthaladását, döntő csapást mérve ezzel Kolcsak csapataira. Sikeresen teljesítették a parancsot, amiért Lenin külön elismerését fejezte ki. Ezt a valódi történetet mindig szívesen hallgatták az ifjú harcosok.

A tapasztalatok szerint az agitációs munkának igen eredményes eszközei az említettekén kívül a film, a laktanyarádió, a diafilmvetítés, magnetofon stb.

A fiatal nemzedék nevelését, a nagy nemzeti ünnepekről, évfordulókról történő megemlékezések az út- és vasútépítő csapatoknál dokumentumfilmek levetítésével is elősegítik. „A vasútvonalak hősei”, „A vasútvonalak helyreállítói”, vagy más természeti filmekkel is. Más politikai foglalkozásokon diafilmek vetítésével teszik érdekesebbé a foglalkozást. Levetítették például „A szovjet hadsereg út- és vasútépítő csapatai” című diafilmet. Az alakulatok többsége csapatrádióval is rendelkezik, amely hasonló jellegű műsort sugároz, amelyet maguk a katonák állítanak össze.

Igen eredményes a magnetofonok használata is. Így például az egyik alakulatnál magnetofonról meghallgatták „Légy az elődeid méltó utóda” című, a háborúról szóló elbeszélést, melyet a szovjet rádió híres bemonodója, J. Levitán mondott el. A résztvevők nagy izgalommal hallgatták a történetet.

Több egység klubjában eredeti magnótekercek vannak, amelyeken veteránok nyilatkoznak a munkában és háborúban eltöltött hősi évekről; indulók, amelyeket amatőr énekkarok és veteránok vettek fel. Ezekből állítják össze a csapatrádiók napi adásait, felhasználják klubesteken és más alkalmakon, esetleg művészi filmek vetítésével egybekötve.

Az út- és vasútépítő alakulatok katonai gyakorlati feladataikat nem egyszer kis alegységekre osztva, egymástól távol végzik. Az ebből adódó nehézségek miatt a politikai agitációs munkánál, agitációs-propaganda

vonatokat rendeznek be, amelyeken különféle kiállításokat rendeznek; így mindenhová eljutnak a fontos, nevelőhatású anyagok.

A hazafiságra nevelés egyik igen fontos eszköze a nagy példányszám-ban megjelenő csapatújság. Ezt igyekeznek felhasználni a jobb, célszerűbb, következetesebb munka érdekében a szerkesztőségi kollektíva, amelynek élén a Nagy Honvédő Háborút megjárt Sz. Vernyikov őrnagy áll.

Az újság szerkesztőségének tagjai kutattak a Nagy Honvédő Háború hősei után, majd bemutatták őket az újság olvasóinak és elmesélték a hősi idők felejthetetlen eseményeit. Munkájuk eredményeként több mint 300 veteránt kutattak fel, vagy családtagjaikat; memorandumokban kutattak a Nagy Honvédő Háború eseményei után. Ezzel a módszerrel nagyon sok anyagot összegyűjtöttek. Megismerkedtek így például A. Gola-fejev zászlóaljparancsnok, politikai helyettes és L. Krivcsa politikai munkás hőstettével, akik hősies küzdelemben elesetek a sokszoros fasiszta túlerővel szemben, az egyik pályaudvar bevételéért folyó harcban; M. Karajev, sorkatona bátor tetteivel, aki az egyik magaslatért folyó küzdelemben életét feláldozva vetette magát egy harckocsi alá, megakadályozva ezzel a németek áttörését, vagy M. Annyikovval, a Szocialista Munka Hősével, aki hosszú időn át részt vett a vasútvonalak helyreállításában.

A hősi tradíciók megismertetésén kívül a csapatújság állandóan közöl híreket a napi feladatok végrehajtására, bemutatja a honvédeket, tiszt-helyetteseket és tiszteket, akik a Vörös Csillag Érdemreddel kitüntetett egység által vállalt kötelezettségeiknek eleget tesznek. A Szovjetunió megalakulásának 50. évfordulójára készülve a szocialista versenymozgásban vállalásokat tettek, melyeket az egyik kiváló század kommunisztái U. Vagizov százados és egyik szakaszparancsnoka, V. Poplovskij hadnagya, továbbá S. Jamakajev honvéd irányítanak.

A legnehezebb időszak a harcászati gyakorlatok lefolytatásának ideje, amikor a háborús körülményekhez hasonló viszonyok között, igen rövid időszak alatt, megfeszített munkával kell a „harcoló” csapatok részére vasútvonalakat kiépíteni, javítani. Nagy lelkesedéssel, hazafias szellemtől áthatva sikeresen áll helyt ilyenkor is a személyi állomány.

Igy volt ez akkor is, amikor az egyik egység menet végrehajtása után elfoglalta a számára kijelölt körletet és megkapta a feladatot vasútvonal kiépítésére. A végrehajtás megkezdése előtt az alegységeknél gyűléseket hívtak össze, ahol tapasztalt, a II. világháborút megjárt kommunisták az akkori idők hősi példáival igyekeztek buzdítani az „utódokat”. Több fegyvernem képviselői, harckocsizók, tüzérek, gyalogosok, visszaemlékeztek a régi idők nagy tetteire; pl. A. Rogyonov, J. Polagut és mások. A veteránok elmesélték egy igaz történetet, amely a német megszállók elleni harcban történt. Az egyik döntő küzdelem olyan térségért folyt, amelyen több vasúti főútvonal haladt keresztül. „A gyakorlaton úgy tevékenykedünk, mint a háborúban!”, „Harci feladatainkat pontosan végrehajtjuk!” — olvashattuk a felhívásokat a gyakorlaton is sok példányban megjelenő újságban, hallhattuk a mozgó hangszórós rádióban. De megjelentek a röp-cédulák, plakátok, jelszavak, amelyek segítették a feladat jobb teljesítését.

V. Murosnycsenko, a Szovjetunió Hőse örök emléket állítva ezzel saját egységének is, visszaemlékezésésként elmondta, hogyan robbantották fel

az egyik hidat, amelyen éppen fasiszta egységek hajtottak végre átkelést; az egység katonái milyen hősiiesen harcoltak a betolakodók ellen, végső-kig küzdve minden talpalatnyi szülőföldért, és hogyan állítottak helyre utakat, vasútvonalakat, építettek hidakat az ellenség szüntelen gyilkos tüze közepette.

Szinte valamennyi alegység, egység állományában vannak olyanok, akik részesei voltak a Nagy Honvédó Háborúnak. Velük együtt és a háborúban hősként elesettekért teljesítik a mai fiatal katonák a feladataikat. A gyakorlat folyamán a legjobb alegységek parancsnokainak ezen hősök nevében kitüntetésekét nyújtottak át. Ezek az alegységek olyan keményen dolgoztak, mintha háborúban lennének; időre, jó minőségű vasútvonalat építettek.

Nagyon sok hasonló példát lehetne említeni. Szinte valamennyi egység parancsnoka és politikai munkása eredményesen támaszkodik napi munkájában haladó hagyományainkra. Az elmúlt idők hősi tettei háborúban és a békés építés időszakában egyaránt lelkesítőleg hatnak a mai katonafiataljainkra és ezt a pozitív hatást fel is kell használni a békekiképzés időszakában is.

A vasútépítő alakulatok híven őrzik haladó hagyományainkat. Múzeumot rendeztek be a dokumentációk őrzésére, de az alegységeknél megtalálhatók a tradíciók megőrzését szolgáló kis helyiségek. A múzeum berendezésében és fenntartásában komoly szerepet vállalnak a parancsnokok és politikai munkások is.

Mindig sokat látogatják a dokumentumokkal gazdagon berendezett, sok tanulni valót tartalmazó, a kétszeresen kiváló út-, vasútépítő alakulat klubját, amelyet a háborús hősökre emlékezve rendeztek be. A pár száz kiállított dokumentum hűen tükrözi azt a hősi utat, amelyet az ugyanazon ezredben szolgáló G. Mojszejenkó, nyugalmazott alezredes, a Szocialista Munka Hőse, A. Lesznyikov, nyugalmazott főtörzsőrmester, hajógépész megtett addig, amíg eljutottak Berlinbe, az első szerelvénnyel, fegyvereket és más utánpótlást szállítva a harcolóknak.

Az út- és vasútépítő csapatok politikai osztálya komoly gyakorlati segítséget nyújt a parancsnoknak és politikai munkásoknak a fiatal katonák hazafiságra történő nevelésében. A Szovjetunió Honvédelmi Minisztériumának katonai kiadó hivatala patronálásában politikai brosúrákat, plakátokat, fotóalbumokat és más propagandaanyagot bocsát az alakulatok rendelkezésére, melyek mind-mind haladó hagyományok megőrzését szolgálják és például szolgálnak a fiatal vasútépítő katonák részére. De közzéteszik és terjesztik a mai békeidőben kiváló eredményt elért harcosok tetteit is. Ezeknek az anyagoknak az összeállításában komoly szerepet vállalnak fiatal komszomolistáink is.

Ezeket a kiadványokat hasznosan fortgatják valamennyi egység, alegység katonái. Van például egy színes plakát, amelyik J. E. Bizjukovról szól. A plakát tetején ez olvasható: „A hős aknaszedő.” A plakáton látható a hős harcos fronton készült fényképe, mellén a Szocialista Munka Hőse és a Lenin-rend kitüntetésekkel. Ezt egy rajz egészíti ki, amelyen látható az az akna, amellyel a németek egy fontos hidat akartak felrobbantani és amelyet Bizjukov hatástalanított.

Nemrég szerelt le az egyik vasútépítő alakulattól a hős Bizjukov fia. Szolgálati ideje alatt mindenkor méltóan viselkedett apjához. Szergej Bizjukov kitűnően elsajátította az autószerelő szakmát és mint aleggységparancsnok beosztottaival is igen jó eredményeket ért el. A Kommunista Párt XXIV. kongresszusa tiszteletére tett szocialista vállalásukat sikeresen teljesítették, ennek eredményeként elnyerték az aleggység legjobbjai címet.

J. Pavlov százados, századparancsnok munkájában sűrűn támaszkodik az előbb említett és hasonló plakátokra. Előadásai alkalmával felhasználja azokat. Az egyik alakulat például a következőképpen járt el.

A laktanyában jól látható, feltűnő helyen a következő felirat olvasható: „Harcos! Úgy szolgálj a hazát, ahogy Bizjukov Szergej Ivanovics tiszthelyettes apja szolgálta!” és mellette a már említett plakát. J. Pavlov szds., a kommunista parancsnok pedig elmondta beosztottainak, hogy J. Bizjukov aleggységével a háború kezdetétől számítva ártalmatlanná tett 10 000 aknát, ezek közül mintegy 3000-et sajátkezűleg. A nagy hősiességet és komoly mesterségbeli tudást követelő munka döntően hozzájárult ahhoz, hogy az ellenség által telepített aknákat gyorsan megsemmisítse.

Idővesztés nélkül helyre lehetett állítani az utánpótlás szempontjából döntően fontos vasútvonalakat, fel lehetett építeni a hidakat.

Hasonló feladatokat látott el a Nagy Honvédő Háborúban A. Popozev zászlós, század szolgálatvezető. Így emlékezik a régi időkre:

„Én szintén aknászként vettem részt a háborúban és jól ismerem ennek a munkának a nehézségét és veszélyességét. Ivan Jegorovics Bizjukov sokszor került veszélyes helyzetbe az aknák hatástalanításakor, de mindig sikeresen végezte munkáját. Ez magas fokú szakmai ismeretről és rendkívüli bátorságról tanúskodik.”

A tiszthelyettes mozgósította a honvédeket és tiszthelyetteseket a katonai és szakmai ismeretek minél tökéletesebb elsajátítására, hasonlóan ahhoz, ahogyan a háborúban csinálták és ezzel növelte a kiváló szakemberek létszámát.

Hasonló megbeszélések folytak a vasútépítő alakulatok többi aleggységénél is. Szergej Morsan, politikai tiszt például segített megszervezni az egyik aleggységénél egy klubestet „Őrizzük meg és erősítsük harcoló apáink örökségét” címmel. Ez alkalommal is eredményesen használták fel az agitációs propaganda eszközeit.

A Kutuzov érdemrenddel kitüntetett, Varsóról elnevezett vasútépítő dandár egységeinél és aleggységeinél a saját múzeumokban és a „lenini” szobákban az alakulat hősi múltját felidéző dokumentumokat állítottak ki. A klubokban a falakat plakátokkal díszítik, az asztalokon fényképalbumokat láthatunk.

A propaganda igen hatásos eszköze például az egyik plakát, amelynek címe: „Így született a vasútépítő csapatok brigádja!”. Ez a plakát azoknak a vasútépítő katonáknak állít emléket, akik felvették a harcot a túlerőben levő ellenséggel szemben Szetnjanovka vasútállomásán 1941 őszén.

Ezért a hősi helytállásért és hősiességért kapta ez az alakulat a „gárda” elnevezést.

Csuszov, az ismert képzőművész, aki sok más alkotást, is létrehozott, nagyon hitelesen ábrázolta a brigád hősi történetének ezt az igen nevezetes epizódját.

A nagy elődöktől a stafétabot a mai fiatal katonák kezébe került, ők méltóan képviselik az előző nemzedéket. Ez a korosztály hasonlóan teljesíti hazájával szembeni kötelezettségét. Meg kell említeni N. Minyejevet, aki önfeláldozóan megmentette parancsnoka, D. Digenkő tiszthelyettes életét, D. Hajcsenkót, aki határsértőt tett ártalmatlanná, A. Ulajnyikin örvezetőt, aki megakadályozta az egyik személyvonat kisiklását, B. Almanov örvezetőt és V. Csurák honvédet, akik egy tűzvész alkalmával negyvenöt szovjet ember életét mentették meg. Ezek a kiemelkedő hőstettek szintén láthatók különböző plakátokon, fotókon.

A mai fiatal katonák méltóképpen folytatják a vasútépítő alakulatok harcosainak békében és háborúban mutatott cselekedeteit. Parancsnokaik, politikai tisztjeik, a pártszervezetek irányításával elmélyítik eddigi sikereiket, magas szinten tartják a harckészültséget, megszilárdítják az eddigi vasfegyelmet és öregbítik hírnevüket a katonai és szakmai kiképzésben.

A katonák részt vállalnak — az állami terveknek megfelelően — a vasúti főútvonalak javításában, felújításában. Új, modern és gyorsított módszerekkel végzik ezt a feladatot, eleget téve ezzel a szakmai-katonai kiképzésnek is; egyben azt is elérik, hogy a katonák elsajátítják a vasútépítés bonyolult technikáját, sokszor jól képzett szakembert adva ezzel a hazának. Újítások bevezetésével és szocialista verseny-felhívásokkal elérik, hogy a vállalt feladatokat határidő előtt, kiváló minőségben teljesítsék.

„Határidő előtt teljesítsük az évi tervet!”, „Kiváló minőségű munkát adjunk ki a kezünkől!”, „Szerezzen minden katona két-három szakmát!”, „Már az első évben szerezzünk kiváló minősítést!”, „Havonta két-három napig megtakarított üzemanyaggal dolgozzunk!”, ilyen és ehhez hasonló jelszavak és kezdeményezések széles körben terjedtek el a vasútépítő csapatok egységeinél, alegységeinél. Ezeknek a kezdeményezői, a mozgalmak zászlóvivői valamennyi alakulatnál a kommunisták, akik élen járnak a harckészültség állandó megszilárdításában is. Pártunk valamennyi eseményére ők reagálnak először, élen járnak a párt eszméinek terjesztésében és egészében véve döntő szerepet játszanak a személyi állomány ideológiai nevelésében.

Ez az erő komoly tartalékot jelent a hazának új vasútvonalak építésében, a régiak felújításában, a vasútvonalak villamosításában, amelyek sok ezer kilométert tesznek ki. A Szovjetunió fennállásának 50. évfordulója tiszteletére tett vállalásukban határidő előttre vállalták, hogy a kilencedik ötéves terv első évében sikeresen teljesítik a rájuk bízott feladatokat.